

الحرب بين روسيا وأوكرانيا وسعي أوروبا الخاطئ إلى أمنها في مجال الطاقة

بقلم: رودي بارودي

لقد كشف تردد أوروبا في استهداف قطاع الطاقة الروسية لمعاوية موسكو على غزوها لأوكرانيا مدى هشاشة إمدادات الطاقة للقارة، حيث تتطلب أفضل الحلول، فهماً أعمق لكيفية وصول الوضع الأوروبي إلى ما هو عليه اليوم.

التفسير البسيط هو أن ألمانيا والعديد من الدول الأوروبية الأخرى أصبحت تعتمد بشكل مفرط على واردات الغاز الطبيعي الروسي. لكن هذا ليس صحيحاً تماماً، لأن العديد من العوامل الأخرى تزيد من ضعف أوروبا، وبينما يلعب سوء التوقيت دوراً في بعضها، فإن البعض الآخر ينبع من إخفاقات كبيرة على مستوى صناعة القرار الاستراتيجي.

قررت حكومات اوروبية عدة إغلاق محطات الطاقة النووية والفحم في السنوات الأخيرة، الأمر الذي لم يؤد سوى إلى زيادة حاجة أوروبا للطاقة - وبالتالي الاعتماد على - الغاز الروسي. هذا لا يعني أنه لم تكن هناك أسباب مقنعة لهذه القرارات، وأن تزامن فترة ما بعد

الاعتماد على الطاقة النووية مع الأزمة الروسية الأوكرانية يعد سوء طالع الى حد ما ، ومع ذلك لا يمكن إنكار حقيقة أن التخلي عن هذا الكم الهائل من مولدات الطاقة النووية قد ترك لأوروبا عددًا قليلًا من البدائل العملية والقابلة للتطبيق. لكن المشكلة الحقيقية لم تكن بالإغلاق التدريجي لوحدات التوليد النووية؛ بل الفشل المتمثل في عدم الاستعداد بشكل مناسب للعواقب من خلال تجهيز مصادر طاقة بديلة جديدة كافية، وخاصة مصادر الطاقة المتجددة.

في ألمانيا أيضًا ، وإلى جانب سياسة التخلي عن الطاقة النووية نسبيًا ، تم تأجيل انشاء محطاتين جديدتين لاستقبال شحنات الغاز الطبيعي المسال المنقولة بحراً لأكثر من عقد. وهذا يعني أنه، حتى لو تمكنت أوروبا من تأمين ما يكفي من الغاز الطبيعي المسال لاستبدال الغاز الذي يُضخ إليها من روسيا عبر الأنابيب، فإنها تفتقر إلى القدرة الكافية على إعادة تحويل الغاز المسال إلى غاز جاهز للاستهلاك يمكن الاستفادة منه بالكامل.

وفي منحىٍ مماثل، فإن خط أنابيب نابوكو المقترح - الذي كان سينقل الغاز الأذربيجاني والمصري والعراقي و / أو التركماني من تركيا إلى النمسا - تعرض أيضًا لعراقيل متكررة وإلغاء نهائي في عام 2013، مما زاد من أهمية اعتماد أوروبا على الغاز الروسي وخطوط الأنابيب الروسية.

وبالرغم من ضياع هذه الفرص وغيرها على أوروبا والتي كانت ستؤمن لها المرونة في الاستفادة من مصادر طاقة متعددة من خلال تنويع مصادرها ووسائلها وطرق إمدادها، فإنه لا يزال أمام أوروبا الوقت لتحسين وضعها بشكل كبير، لا سيما على المدى المتوسط الطويل. أحد الخيارات الواعدة هو ربط فرنسا وإسبانيا بالجزائر والمغرب بوسائط نقل الغاز بأنابيب تحت البحر مع إمكانية كبيرة لإعادة تكرير الغاز المسال الى غاز قابل للاستهلاك، حيث يمكن بعد ذلك توزيع الإمداد بالغاز إلى دول أوروبية أخرى. إلا أن مسائل سياسية وعراقيل مختلفة قد أدت إلى إبطاء هذا الاقتراح أيضًا، لذلك لا يسعنا إلا أن نأمل أن تساعد الأزمة الأوكرانية في تسليط الضوء مجددًا في مدريد وباريس على هذا المقترح.

هناك خطوات أخرى يمكن أن تتخذها أوروبا أيضًا، بعضها مباشر وتتطلب تسهيل التعاون عبر الحدود وتجاوز تطبيق بنود الاتفاقيات

التي يمكن أن تستغرق وقتًا طويلًا لتحقيق. يتمثل أحدها في تعزيز قدرة القارة على تحمل حالات انقطاع واردات الغاز من خلال زيادة قدرتها التخزينية، سواء للغاز التقليدي في كهوف الملح تحت الأرض أو للغاز المسال في مستودعات الغاز الطبيعي الجديدة أو الموسعة.

وهناك خطوة ثانية تتمثل في تأجيل الألمان والبلجيكيين وغيرهم إغلاق المحطات النووية المقرر إيقاف تشغيلها. والثالثة هو أن يقوم الهولنديون بتوسيع موانئهم الحالية لاستقبال الغاز الطبيعي المسال، أما الخطوة الرابعة فقد بدأت في الأيام القليلة الماضية حيث استهل الألمان العمل في مرافق الاستيراد الخاصة بهم. وقد تكون الخطوة الخامسة هي العمل فورًا على ربط حقل غاز شرق البحر الأبيض المتوسط عبر خط أنابيب إلى تركيا ومن بعدها إلى أوروبا.

يمكن أيضًا تحسين الوضع من خارج القارة. فقد ضاعفت الولايات المتحدة، على سبيل المثال، صادراتها من الغاز الطبيعي المسال إلى أوروبا، وينبغي أن تكون قطر - التي أوفت بكل التزام من التزامات التسليم على الرغم من الحصار غير القانوني لمدة عامين ونصف العام الذي فرضه عليها بعض جيرانها - قادرة على زيادة شحناتها أيضًا، الأمر الذي من شأنه أن يعيد الثقة بأسواق التوريد. أما إسبانيا فإلى جانب تلقيها الغاز عبر الأنابيب فهي أيضًا تتزود بالكهرباء المولدة من مزارع الطاقة الشمسية في شمال إفريقيا، بالإضافة إلى نطاق شبكات تعاون المشتركة الهائل على امتداد المنطقة الأورو متوسطة.

أخيرًا وبالتأكيد ليس آخرًا، يمكن لأوروبا أن تخدم مصالحها على أفضل وجه - بكل ما للكلمة من معنى - من خلال الموافقة على دعمها المالي لمشاريع النفط والغاز المستقبلية للسنوات القليلة المقبلة، وأن تصبح أكثر جدية بشأن مصادر الطاقة المتجددة. تمتلك دول الأورو متوسطًا وحدها إمكانات كافية من طاقة الرياح البحرية لتحل محل الصناعة النووية العالمية بأكملها، بالإضافة إلى تقنيات أخرى، بما في ذلك الطاقة الشمسية والأمواج والمد والجزر والطاقة الحرارية الأرضية تحت سطح البحر.

كل هذا يجب أن يوفر الاستقلالية عن الغاز الروسي وأن يعيد الطريق نحو السلام وليس الحرب.

Ο πόλεμος και η προβληματική αναζήτηση της Ευρώπης για ενεργειακή ασφάλεια

ΗΜΕΡΗΣΙΑ

OPINIONS – 25.03.22 17:42

Roudi Baroudi

Τι πρέπει να γίνει για να υπάρχει απεξάρτηση από το ρωσικό αέριο και να κινούνται τα αγαθά για την ειρήνη, όχι για τον πόλεμο

Οι επιφυλάξεις της Ευρώπης να βάλει στο στόχαστρο τη ρωσική ενεργειακή βιομηχανία για να τιμωρήσει τη Μόσχα για την εισβολή της στην Ουκρανία έχει αποκαλύψει ότι **οι ενεργειακές προμήθειες της ηπείρου δεν είναι επαρκείς**, με τις καλύτερες λύσεις να απαιτούν βαθύτερη κατανόηση του πώς η ευρωπαϊκή κατάσταση έφτασε στο σημείο που είναι σήμερα.

Η απλή εξήγηση είναι ότι η Γερμανία και πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες έχουν γίνει υπερβολικά εξαρτημένες από τις εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου. Αλλά αυτό είναι μόνο εν μέρει αλήθεια, καθώς πολλοί άλλοι παράγοντες τονίζουν την αδυναμία της Ευρώπης, άλλοι το αποδίδουν σε ατυχή συγκυρία, άλλοι το ερμηνεύουν ως **αποτυχία στο επίπεδο λήψης στρατηγικών αποφάσεων**.

Πρώτον, **πολλές κυβερνήσεις αποφάσισαν να κλείσουν τους πυρηνικούς σταθμούς** και τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με άνθρακα τα τελευταία χρόνια, γεγονός που απλώς αύξησε την ανάγκη της Ευρώπης και συνεπώς την εξάρτησή της από το ρωσικό αέριο. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπήρχαν επιτακτικοί λόγοι για αυτές τις αποφάσεις, και η σύμπτωση αυτής της μεταπυρηνικής περιόδου με την κρίση Ρωσίας-Ουκρανίας είναι τουλάχιστον εν μέρει κακή τύχη.

Ωστόσο δεν μπορεί να αμφισβητηθεί το γεγονός ότι η αδράνεια ή η ανικανότητα σε μεγάλες παραγωγές **έχει αφήσει την Ευρώπη με λίγες πρακτικές και βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις**.

Το πραγματικό πρόβλημα, ωστόσο, δεν ήταν οι πυρηνικές διακοπές λειτουργίας των ίδιων των τοπικών μονάδων παραγωγής, αλλά μάλλον μια **αποτυχία επαρκούς προετοιμασίας για τις συνέπειες** προσθέτοντας άλλες εναλλακτικές όπως τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Επίσης στη Γερμανία, και εν μέρει παράλληλα με τις διαδικασίες αποπυρηνικοποίησης, δύο νέοι τερματικοί σταθμοί για την παραλαβή υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) έχουν καθυστερήσει για περισσότερο από μια δεκαετία.

Αυτό σημαίνει ότι **ακόμη κι αν η Ευρώπη μπορούσε να εξασφαλίσει αρκετό LNG** για να αντικαταστήσει το φυσικό αέριο που λαμβάνει από τη Ρωσία, **δεν έχει επαρκή ικανότητα επαναεριοποίησης** για να το χρησιμοποιήσει πλήρως.

Ομοίως, ο προτεινόμενος **αγωγός Nabucco** -ο οποίος θα μετέφερε αέριο από το Αζερμπαϊτζάν, την Αίγυπτο, το Ιράκ ή και το Τουρκμενιστάν από την Τουρκία στην Αυστρία- σημείωσε επίσης επανειλημμένες καθυστερήσεις και τελικά ακυρώθηκε το 2013, επιβάλλοντας περαιτέρω τη σημασία του ρωσικού φυσικού αερίου και των ρωσικών αγωγών.

Παρά το γεγονός ότι η Ευρώπη έχασε αυτές και άλλες ευκαιρίες να γίνει πιο ευέλικτη και πιο ανθεκτική διαφοροποιώντας τις πηγές, τα μέσα και τις οδούς εφοδιασμού της, **έχει ακόμη χρόνο να βελτιώσει ουσιαστικά τη θέση της**, ιδίως μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Μια πολλά υποσχόμενη επιλογή είναι μια **διασύνδεση φυσικού αερίου** που θα επεκτείνει ριζικά τη χωρητικότητα του αγωγού **μεταξύ της Ισπανίας**, με υποθαλάσσιους αγωγούς προς την Αλγερία και το Μαρόκο και μια σημαντική αχρησιμοποίητη ικανότητα επαναεριοποίησης, **και της Γαλλίας**, από όπου οι εν λόγω προμήθειες θα μπορούσαν στη συνέχεια να διανεμηθούν σε άλλα σημεία της Ευρώπης.

Πολιτικές και άλλες ανησυχίες έχουν επιβραδύνει και αυτή την πρόταση, επομένως μπορούμε μόνο να ελπίζουμε ότι το επεισόδιο της Ουκρανίας θα βοηθήσει να ανανεωθεί η εστίαση στη Μαδρίτη και το Παρίσι.

Υπάρχουν και άλλα βήματα που θα μπορούσε να κάνει η Ευρώπη, μερικά από αυτά αρκετά απλά και απαιτούν λιγότερα από τη διακρατική συμφωνία και συνεργασία που **μπορεί να πάρουν τόσο πολύ χρόνο για να επιτευχθούν και να ενεργοποιηθούν**.

Το ένα είναι να ενισχύσουμε την ικανότητα της ηπείρου να αντέχει τις διακοπές παράδοσης αυξάνοντας την ικανότητα αποθήκευσης, είτε για συμβατικό αέριο σε υπόγεια σπήλαια

αλατιού είτε για την υγροποιημένη έκδοση σε νέες ή διευρυμένες αποθήκες LNG. Ένα άλλο είναι **να καθυστερήσουν οι Γερμανοί, οι Βέλγοι και άλλοι το κλείσιμο των πυρηνικών σταθμών** που επί του παρόντος προγραμματίζονται για παροπλισμό.

Ένα τρίτο είναι **να επεκτείνουν οι Ολλανδοί τα υπάρχοντα λιμάνια λήψης LNG** και ένα τέταρτο ξεκίνησε τις τελευταίες ημέρες, καθώς οι Γερμανοί άρχισαν να εργάζονται για τις δικές τους εγκαταστάσεις παραλαβής. Ένα πέμπτο είναι να εργαστεί άμεσα **στο κοίτασμα φυσικού αερίου East Med Leviathan** για σύνδεση μέσω αγωγού με την Τουρκία και μετά με την Ευρώπη.

Η κατάσταση μπορεί επίσης να βελτιωθεί από χώρες εκτός Ευρώπης. Οι **Ηνωμένες Πολιτείες**, για παράδειγμα, έχουν διπλασιάσει τις εξαγωγές LNG στην Ευρώπη, και το **Κατάρ** -το οποίο τήρησε κάθε μία από τις δεσμεύσεις του για παράδοση παρά τον παράνομο αποκλεισμό δυόμισι ετών που του επέβαλαν ορισμένοι από τους γείτονές του- θα πρέπει να είναι σε θέση να αυξήσει και τις αποστολές του, κάτι που θα αποκαθιστούσε την εμπιστοσύνη στις αγορές εφοδιασμού.

Εκτός από το φυσικό αέριο που διοχετεύεται με αγωγούς, η Ισπανία λαμβάνει επίσης ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από **ηλιακά πάρκα στη Βόρεια Αφρική** και τα περιθώρια για παρόμοια κοινά δίκτυα στην ευρωμεσογειακή περιοχή είναι τεράστια.

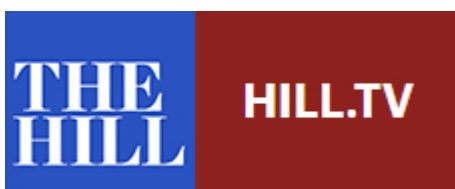
Τελευταίο, αλλά σίγουρα εξίσου σημαντικό, η Ευρώπη μπορεί να εξυπηρετήσει καλύτερα τα δικά της συμφέροντα -με όλη τη σημασία της λέξης- **εγκρίνοντας τη χρηματοδοτική της υποστήριξη σε μελλοντικά έργα πετρελαίου και φυσικού αερίου** για τα επόμενα χρόνια και λαμβάνοντας ακόμη πιο σοβαρά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Οι ευρωμεσογειακές χώρες από μόνες τους έχουν αρκετό **υπεράκτιο δυναμικό αιολικής ενέργειας** για να αντικαταστήσουν ολόκληρη την παγκόσμια πυρηνική βιομηχανία, και άλλες τεχνολογίες καλούν επίσης, όπως ηλιακή, κυματική, παλιρροιακή και

υποθαλάσσια γεωθερμία.

Όλα αυτά για να υπάρχει απεξάρτηση από το ρωσικό αέριο και να κινούνται τα αγαθά για την ειρήνη, όχι για τον πόλεμο.

The Russia-Ukraine war and Europe's flawed quest for energy security

BY ROUDI BAROUDI, OPINION CONTRIBUTOR – 03/25/22 02:30 PM EDT
THE VIEWS EXPRESSED BY CONTRIBUTORS ARE THEIR OWN AND NOT THE
VIEW OF THE HILL

Europe's hesitance over targeting Russia's energy industry to

punish Moscow for its invasion of Ukraine has exposed the precariousness of the continent's energy supplies, with best solutions demanding a deeper understanding as to how the European situation got to where it is today.

The simple explanation is that Germany and several other European countries have become over-reliant on imports of Russian natural gas. But this is only partly true; numerous other factors accentuate Europe's vulnerability, and while some amount to unfortunate timing, others stem from significant failings at the strategic decision-making level.

For one thing, several governments have decided to close their nuclear and coal power plants in recent years, which has only increased Europe's need for – and therefore dependence on – Russian gas. This is not to say that there were no compelling reasons for these decisions, and the coincidence of this post-nuclear period with the Russia-Ukraine crisis is at least partly bad luck, yet there is no denying the fact that the idling of so much output capacity has left Europe with few practical and viable alternatives. The real problem, though, was not the nuclear shutdowns phasing out local generating units themselves; rather, it was a failure to adequately prepare for the consequences by adding enough new capacity, especially renewables.

Also in Germany, and partly alongside the denuclearization process, two new terminals for receiving seaborne shipments of liquefied natural gas (LNG) have been delayed for more than a decade. This means that even if Europe were able to secure enough LNG to replace the piped gas it gets from Russia, it lacks sufficient regasification capacity to make full use of it.

Similarly, the proposed Nabucco pipeline – which would have carried Azerbaijani, Egyptian, Iraqi, and/or Turkmen gas from Turkey to Austria – was also subjected to repeated delays and eventual cancellation in 2013, further entrenching the

importance of Russian gas and Russian pipelines.

Despite having missed these and other opportunities to make itself more flexible and more resilient by diversifying its sources, means, and routes of supply, Europe still has time to substantially improve its position, especially in the medium and long terms.

One promising option is a gas interconnector which would radically expand the pipeline capacity between Spain, with both undersea pipelines to Algeria and Morocco and a considerable unused regasification capacity, and France, from where the supplies in question could then be distributed to other points in Europe. Political and other concerns have slowed this proposal as well, so we can only hope that the crisis in Ukraine will help renew the focus in Madrid and Paris.

There are other steps Europe could take as well, some of them quite straightforward and requiring less of the cross-border agreement and cooperation that can take so long to reach and activate. One is to bolster the continent's ability to withstand delivery interruptions by increasing its storage capacity, whether for conventional gas in underground salt caverns or for the liquefied version in new or expanded LNG depots. Another is for the Germans, Belgians, and others to delay the closure of nuclear plants currently slated for decommissioning. A third is for the Dutch to expand their existing LNG receiving ports, and a fourth has got under way in the last few days as the Germans have started work on their own receiving facilities. A fifth is to work immediately on the East Med Leviathan gas field to connect via pipeline to Turkey and onward to Europe.

The situation can also be ameliorated from the outside. The United States, for example, has doubled its LNG exports to Europe, and Qatar – which met every single one of its delivery commitments despite the illegal two-and-half-year blockade

imposed on it by some of its neighbors – should be able to increase its shipments, too, something that would restore confidence in supply markets. In addition to pipelined gas, Spain also receives electricity generated by solar farms in North Africa, and the scope for similar shared grids across the Euro-Mediterranean region is enormous.

Last, but certainly not least, Europe can best serve its own interests – in every sense of the word – by approving its financial support on future oil and gas projects for the next few years and getting even more serious about renewables. The Euro-Med countries alone have enough offshore wind power potential to replace the entire global nuclear industry, and other technologies beckon as well – including solar, wave, tidal, and undersea geothermal.

All this to become independent of Russian gas and to move for peace, not war.

Roudi Baroudi is a senior fellow at the Transatlantic Leadership Network and the author of “Maritime Disputes in the Mediterranean: The Way Forward” a book distributed by the Brookings Institution Press. With more than 40 years of experience in fields including oil and gas, electricity, infrastructure and public policy, he currently serves as CEO of Energy and Environment Holding, an independent consultancy based in Doha, Qatar.